

1895

1939

ИНФОРМАЦИОННИ

ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗВЕСТИЯ

на Варн. търг.-инд. камара

Год. X, бр. 9.

Варна, 26 Август 1939

Габрово като промишлен център

(По случай 50-годишнината от смъртта на Иванъ Колчевъ Калпазановъ и промишлената дейност на неговия наследникъ Добри Ив. Калпазановъ)

Градъ Габрово днесъ се счита не само като пръв български промишлен център, но и като родоначалник на промишлеността ни въ северна България. Още преди освобождението, въ тъмните години на турското владичество, тукъ е възникнала и цъфтяла домашната ни вълна индустрия, която, съпротупитъ си шаяци, аби, гайтани и др., е засипвала пазаритъ и панаиритъ на обширната Турска империя. Заедно съ това домашно производство, Габрово става център и на най-разнообразни и цъфтущи занаяти — на първо мѣсто кожарството, желязарството и дърводѣлството, производствата на които сѣ били разнасяни отъ самитъ габровци и вън отъ предѣлитъ на тогавашна Турция.

Но това цъфтущо развитие на домашната ни и занаятчийска промишленост — още въ предвечерието на освобождението ни и особено въ първитъ години на свободния ни животъ — започва да изпитва ударитъ на европейската конкуренция, нахлуваща почти безпрепятствено въ страната ни.

Какаво трѣбваше да се прави срещу тази угроза, която заплашваше да ни превърне въ стопанска колония на културна Европа?

Единственото срдство за борба бѣ — да обновимъ технически старото си производство, да обновимъ поне жизнеспособнитъ си занаяти и наредъ съ туй да туримъ начало и на една модерна индустрия.

Това начало бѣ дадено пакъ отъ Габрово — и то тутакси следъ освобождението, когато въ 1882 год., на 14 юли, забръмчаха първитъ фабрични

вретена, поставени отъ Иванъ Колчевъ Калпазановъ.

Това първоначално дѣло на българския творчески духъ бѣ последвано и отъ други габровски промишлени дѣйци, за да издигнатъ надъ старитъ и схлупени занаятчийски работилници и гайтанджийски одаи, модерни индустриални предприятия, съ най-усъвършенствувани срдства за производство.

Така, надъ старото домашно занаятчийско-производство Габрово възникна новъ индустриаленъ центъръ, задоволяващъ съ разнообразнитъ си производства всестраннитъ нужди на народната консумация и стоящъ до днесъ начело на промишления развой на България.

† Иванъ Колчевъ Калпазановъ и Добри Иванъ Калпазановъ

Отъ Б. Абаджиевъ — председател Варненската търговско-индустриална камара

Вълнената предачно-тъкачна фабрика на „А. Д-во Ив. К. Калпазановъ“ е най-старото индустриално предприятие въ Габрово, а неговиятъ основател — Иванъ Колчевъ Калпазановъ, се счита като единъ отъ родоначалницитъ на българската индустрия. Както и други негови сънародници, той е въплотавалъ въ себе си неуморното трудолюбие на българина, а същевременно съ това — похватността и изобретателния духъ на габровеца. Дѣлото, което той е изградилъ преди 60 години, при едно примитивно състояние на народното ни стопанство, е било подвигъ за онова време и плодотворно начало за единъ бждещъ национално-промишленъ подъемъ.

Но това, което днес съ радост трѣбва да отбележимъ е, че дѣлото на Ив. К. Калпазановъ, следъ неговата преждевременна кончина, бѣ достойно поето и продължено съ сжщата енергия, постоянство и умение отъ неговитѣ наследници — Добри, Никола и Димитъръ Ив. К. Калпазанови и тѣхнитѣ близки сътрудници — Василь и Колю Карагьозови и Д-ръ Петъръ Цончевъ. Тѣ сж които доизградиха, усъвършенстваха и издигнаха предприятието до днешната му висота, която е гордостъ не само за Габрово, но и за цѣла промишлена България. Всеобщата почитъ и авторитетъ, съ която се ползува предприятието на Ив. К. Калпазановъ, се дължи именно на неговия най-голямъ синъ и приемникъ Добри Ив. Калпазановъ, на когото днесъ индустриално Габрово празнува полувѣковната индустриална дейность.

Добри Ив. Калпазановъ, както и много други наследници на стари габровски промишленици, е ярко олицетворение на оная упорита народна творческа сила, която съ търпение и воля преобразува Габрово отъ едно малко планинско селище, въ цаѣтущъ центъръ на домашната и занаятчийска промишленость, а отъ освободдението ни насамъ — въ единъ модеренъ и пръвъ български индустриаленъ градъ.

На 6 августъ т. г. се отпразднува 50 годишнината отъ смъртта на Иванъ Колчевъ Калпазановъ и 50-годишната стопанска и промишлена дейность на неговия синъ Добри Ив. Калпазановъ. По този случай ние пожелаваме, щото народната творческа сила, изразена въ дѣлото на Иванъ Колчевъ Калпазановъ, Добри Ив. Калпазановъ и тѣхнитѣ съвременници, да пребже въ духоветѣ на идящитѣ поколения, които да закрепнатъ и издигнатъ все повече стопанската мощъ на България.

Н. Гаговъ.

Международната изложба — Варна

Мостренитѣ панаири и изложби сж все още една нова проява въ областта на нашето народно стопанство, обаче, тѣ се наложиха вече въ съзнанието на нашитѣ стопански деятели като единъ мощенъ лостъ за полезна и непосредствена реклама на българското производство.

Съ изключение на нѣколко единични и изолирани случаи до 1932 г., страната ни познаваше само стоковитѣ панаири и

пазари, по типа на „Джумая панаиръ“. Тия панаири се използваха, използватъ се и сега още отъ нашитѣ търговци и дребни производители за пласиране на достъпни цени всичко онова, което е демодирно и не може да намѣри пласментъ на редовния пазаръ.

Така, тѣ се явяватъ като единъ необходимъ отдушникъ за нашата редовна търговия и играятъ сжщата роль, каквато иматъ въ чужбина тѣ нареченитѣ евтини седмици.

Тия панаири и сега още се радватъ на голѣма популярность всрѣдъ селското и градско бедно население, обаче, общото впечатление, което се добива отъ посещениято имъ, съ нищо не допринася за доброто име на пазарджитѣ и страната ни.

Въ началото на 1932 г. нѣколцина будни и напредничави Варненски общественици, въ желанието си да освѣжатъ стопанския животъ на Варна, поеха инициативата за уреждането на единъ мостренъ панаиръ въ тоя морски градъ и всѣки може да си представи какви голѣми трудности е трѣбвало да се преодоляватъ за преуспѣването на това ново дѣло.

Нашитѣ изложители нѣмаха още ясна представа за тоя новъ начинъ на реклама и затова понятието „образцовъ щандъ“ имъ бѣше съвършено чуждо. Мнозина отъ тѣхъ си представяха тоя мостренъ панаиръ нѣщо близко на „Джумая панаиръ“ и затова въ първия Варненски мостренъ панаиръ, въпрѣки всичкитѣ усилия на уредницитѣ му, се получи една пѣстра картина отъ най-разнообразни щандове. Нѣкои отъ тѣхъ се бѣха запасили съ много стока, за която търсѣха непосредствени клиенти на панаира.

Голѣмиятъ интересъ, който нашата и чужда публика проявиха къмъ тая първа инициатива на Варненци, насърчи варненскитѣ общественици и отъ тогава до сега много нѣща се измѣниха въ полза на това ново стопанско дѣло.

Добриятъ примѣръ е винаги заразителенъ и затова следъ Варненци и Пловдивчани създадоха и развиха панаирното дѣло и въ южна България.

Тая година Варна ще има вече своята VIII редовна мострена изложба, която отъ нѣколко години има международенъ характеръ и е редовенъ членъ на Съюза на международнитѣ панаири въ Европа. Тая международна изложба, както и Пловдивския международенъ мостренъ панаиръ, се намира подъ Височайшето Покровителство на Н. В., който пръвъ оцени

голямото стопанско значение на мострените панаири въ страната ни.

Варненската международна изложба ще се помъщава от сега нататък въ свои собствени специални изложбени палати, което е едно ново доказателство за нейния безспорен напредък. Новите палати, заедно съ образцовия земеделско стопански дворъ и постройки, сж разположени въ единъ панаирен паркъ теренъ до морската градина, съ което се дава най-добра възможност на изложители и посетители да се почувствуват въ една действителна панаирна обстановка отъ рода на международните такива. Повече отъ 3,000,000 лева сж изразходвани отъ Изложбената управа за тия палати, отъ желание да се улесниятъ нашиятъ и чужди изложители за една удачна манифестация на нашата и чужда промишленостъ.

Парковиятъ характеръ на изложбения теренъ предава една тържестена и много красива рамка на изложбените палати, а концентрирането имъ на едно мѣсто улеснява както изложителитъ, така и посетителитъ.

До скоро изложбеното дѣло на Варненци се развиваше подъ знака на голѣмото съмнение, обаче, даннитъ, които можемъ да посочимъ за досегашнитъ седемъ редовни изложби, показватъ най-убедително, че това стопанско и културно дѣло не само закрепна, но продължава да се развива за обща радостъ не само на Варненци, но и за всички добри българи, които иматъ присърдце правилното и полезно развитие на нашето народно стопанство.

Отъ сравнителната таблица за българските изложители за дветъ изтекли години се вижда, че Варненската международна изложба, съ слаби изключения, се търси отъ промишленоститъ на всички области на страната ни.

Таблица № 1

№	Области	Изложители	
		1937	1938
1	Шуменска	587	310
2	Софийска	96	90
3	Пловдивска	30	24
4	Плѣвненска	37	43
5	Бургаска	5	4
6	Старо-Загорска	9	12
7	Врачанска	4	9
	Всичко	768	492

Въ числото на изложителитъ, показани за 1938 г., не влизатъ земеделцитъ изложители, чийто брой надминава 300 души.

Тъ всички сж причислени къмъ общата зала на земеделския съборъ.

За да се подчертае все по-живото участие на чужбина, ние даваме една сравнителна таблица за дветъ последни години по държави.

Таблица № 2

№	Държави	Изложители	
		1937	1938
1	Англия	—	2
2	Белгия	1	2
3	Германия	1	29
4	Гърция	1	1
5	Италия	3	40
9	Полша	2	2
7	Съединени С. А. Щати	—	2
8	Турция	1	1
9	Унгария	1	3
10	Франция	4	5
11	Чехословашко	2	3
12	Швеция	—	2
13	Югославия	2	3
	Всичко	18	95

Докато въ 1937 г. самостоятелнитъ чужди изложители сж били само двама, презъ 1938 г. тѣхното число се е покачило на 14 души, а за участие на чужди фирми чрезъ представители презъ 1937 г. не е ставало дума, докато презъ 1938 г. се явиха 64 фирми.

Отъ следващата таблица може да се видятъ браншоветъ, отъ които произхождатъ изложителитъ на Варненската международна изложба.

Таблица № 3

№	Браншове	Изложители	
		1937	1938
1	Земледѣлие въ връзка съ инд. производство	405	134
2	Скотовѣдство	15	70
3	Метални издѣлия	75	57
4	Дървени издѣлия	35	39
5	Художествени издѣлия	17	14
6	Керамични и порцел. изд.	15	5
7	Разни индустрии	38	65
8	Пропаганда и реклама	25	36
9	Народенъ битъ	11	3
10	Разни	150	164
	Всичко	786	587

Общото намаление на изложителитъ се дължи изключително на отдѣлянето на дребнитъ земеделски производители въ общата зала на селско-стопанския съборъ.

Отъ същата таблица явствува, обаче, удвояването на участието на изложители

индустриалци, което се дължи наравно на участието на италианските фирми и на тях от северна България.

Последната таллица, която даваме тук, показва най-ясно темпото, с което се е развивала Варненската международна изложба въ продължение на своя 7-годишен непрекъснат живот.

Т а б л и ц а № 4

Год.	Изложители			Посетители		
	Българи	Чужден.	Всичко	Българи	Чужден.	Всичко
1932	101	—	101	20000	4000	24000
1933	161	—	161	20000	5000	25000
1934	225	—	225	23000	8000	31000
1935	1200	—	1200	65000	10000	75000
1936	794	2	796	66354	9461	75815
1937	768	18	786	100952	6541	107493
1938	492	95	587	136987	4083	141070

Год.	С д ъ л ж и	Палати въ кв. м.	
		Застр. п.	Изостр. п.
1932	900000 лв.	1200	12000
1933	1400000 лв.	1200	12000
1934	1200000 лв.	1800	18000
1935	2500000 лв.	4500	36000
1936	1864044 лв.	3900	32000
1937	2620376 лв.	4500	36000
1938	5414721 лв.	5490	94260

От проявеният жив интерес спрямо VIII международна изложба въ Варна, въ едно време, когато стопанските деятели живеят под знака на изненадващи политически събития, може да се заключи, че тая година Варна ще има своята най-добре уредена и пълна манифестация на родното ни производство.

Накрай, трѣбва да се подчертае съ особено задоволство и факта, че за първи път Министерството на търговията, промишлеността и труда, Министерството на земедѣлието, заедно съ Шуменската земедѣлска камара, дават една широка подкрепа на Варненската международна изложба, която до сега се спираше преди всичко на моралните и материални сили най-напредъ на варненци и после на дейното участие и подкрепа на Б. З. К. Банка, която, отъ началото до сега, не е преставала да съдействува въ всѣко отношение на Управителния съветъ на изложбата.

Варна е подъ знака на своята VIII международна изложба и очаква съ спокойствие още по-добри дни за себе си и за България.

ИНФОРМАЦИОНЕНЪ ОТДѢЛЪ

Англия

Пласментъ на български конопъ. Напоследък въ Лондонъ били продадени 40 тона пазарджишки конопъ, реколта 1938 г. Интересътъ къмъ българския конопъ продължавалъ да е на лице. Първокласните брокери отъ бранша — фирмата Винъ & Со, сж дали нараждане на тяхния представител въ Югославия, да замине въ България, за да се запознае на самото мѣсто съ възможностите и условията за закупуването на български конопъ отъ тазгодишната реколта.

Безмитенъ вносъ за гроздовъ пулпъ. Съ наредба по управлението на германските митници отъ 26 юний т. г., къмъ м. ст. № 49 на германската митническа тарифа е била добавена нова забележка, споредъ която гроздовиятъ пулпъ се допуска за вносъ безъ мито (ягодовиятъ и сливовиятъ пулпове се облагатъ съ по 5 RM на 100 кгр.).

Автономното мито за вносъ на дървени вжглища. Съ същата наредба, срокътъ, до който Министерътъ на финансите може да разрешава изключения отъ размѣра на автономното мито за вносъ на дървени вжглища, е продълженъ до края на 1940 година.

Контингентъ за вносъ на български пощенски марки. Съгласно едно съобщение на Българската царска легация въ Берлинъ, Германското министерство на народното стопанство е отпустило контингентъ за вносъ на български пощенски марки въ Германия, въ размѣръ на 50.000 RM.

Германия

Относно опаковката на домати. Въ единъ свой рапортъ Българското генерално царско консулство изтъква, че въпрѣки превъзходството на българските домати предъ италианските, на пръвъ погледъ последните правели по-добро впечатление и се предпочитали. Това се дължало на обстоятелството, че италианските домати били по-грижливо опаковани — отажре и отгоре щайгите били покрити съ хартия; нѣщо, което допададо извънредно много на тамошния обичай. Въпрѣки че това обстоятелство не спявало пласмента на българските домати, понеже пазарътъ поглъщалъ всички произходи, то си оставало въ ущърбъ на репутацията на нашето производство.

Египетъ.

По вноса на тиквено семе. На няколко пъти вече се съобщава, че египетските митнически власти отказват категорично да допускат вноса на тиквено семе от България, въ което се констатира примесъ, колкото и малък да е той, от конопено семе.

Въпреки това предупреждение, напоследък сж били получени въ Александрия пратки от българско тиквено семе, което съдържа примеси от конопъ. Съ предупреждение, че това става за последен път, египетското Министерство на земеделието се е съгласило да го допусне, следъ като бжде пресъто и очистено от конопеното семе въ митницата въ Александрия.

Понеже всички постъпки, направени от наша страна предъ мѣродавните фактори въ Египетъ, въ връзка съ непригодността на култивираното въ България конопено семе да служи за добиването на каквито и да било наркотици, сж останали безъ послѣствие, Царската легация въ Кайро съобщава, че внасяното въ Египетъ българското тиквено семе трѣбва да бжде, още преди изпращането, най-грижливо пресъто. Въ противенъ случай, вносътъ му въ Египетъ не ще бжде допусканъ подъ никакви гаранции и условия.

Увеличение вносното мито на кашкавала и бѣлото сирене. Съ декретъ отъ 9 юлий т. г., уповестенъ въ Египетски държавенъ вестникъ № 68 отъ 10 с. м., вносното мито на кашкавала и на бѣлото сирене отъ сжщата дата е било увеличено отъ 15 на 22 лири египетски на тонъ.

Пазара на кашкавалъ. Пазарътъ на кашкавала билъ неблагоприятенъ. Югославянската стока се предлагала на цени много по-низки отъ българската. Това се дължало на обстоятелството, че югославянските производители закупували млѣ, кото на цени съ 30 — 40% по-низки отъ българските.

Споредъ рапорта на търговския съветникъ на Експортния институтъ въ Александрия отъ 25 юлий, довозитъ отъ стара реколта спрѣли отдавна. Югославянскиятъ вносъ отъ нова реколта ставалъ на малки партии, съ огледъ да се дочакатъ българските износители на полски кашкавалъ.

Следъ влизането въ сила на новото мито на кашкавала, цената на последния се повишила съ около 1 лира на тонъ. Сключени сж били сдѣлки съ стара реколта — по 12½ гроша оката и нова

реколта — 11½ гроша, за обезмитена стока.

Търговското представителство на Експортния институтъ е наклонно да вѣрва, че тѣзи низки цени нѣма да издържатъ дълго. Една благоприятна промѣна можела да се очаква презъ месецитъ январий, февруарий и мартъ на следващата година, когато, поради изчерпването на мѣстното производство въ Гърция, и Югославия вѣроятно ще поиска да покачи ценитъ.

Пазарътъ на дрѣнови прѣчки. Последниятъ довозъ отъ 908 връзки дрѣнови прѣчки билъ посрещнатъ добре и получилъ 12 лири за хилядата, сифъ.

Възможности за вносъ на българско грозде. Сезонътъ на гроздето и останалитъ плодове и прѣсни овощия, внасени отъ Калифорния, Италия, Сирия и др., като прѣсни смокини, кайсии, прѣсни лешници и бадеми, се привѣршвалъ къмъ първитъ дни на м. октомврий. Къмъ края на октомврий настѣпвалъ сезонътъ за вносъ на късните грозда, къмъ които спадатъ и българските. Именно тогава трѣбва да започне българскиятъ износъ. Въобще, нашиятъ износъ трѣбва да бжде съобразенъ съ изчерпването запаситъ на гръцките износители; защото, търговцитъ-ангросисти, които ще закупятъ нашето грозде, сж сжщитъ, които закупуватъ отъ по-ранша дата гръцко грозде, превозватъ го съ свои параходи и нѣматъ никаква смѣтка да ни дадатъ задоволителни цени, докато не "пласиратъ" запаситъ си отъ гръцко грозде.

Италия

Допълнителниятъ протоколъ къмъ договора за търговия и корабоплаване между България и Италия отъ 1934 г., относно митническата тарифна частъ, съгласно постигнатото съгласие чрезъ размѣнени ноти, начиная отъ 4 августъ т. г. е поставенъ временно въ сила. Съ това, всички стопански спогодби, сключени между България и Италия на 29 юний т. г. въ Римъ, за които съобщихме въ предшестващия брой, сж поставени въ действие.

Испания

Вносъ на чужда коприна. За да се създаде работа на испанската копринена индустрия въ гр. Мурсия, Ориуела, Гандия и Барселона, Испанското министерство на търговията и индустрията предвиждало за тази година вносъ на

чужда коприна, въ размеръ на близо 350,000 лири английски. И при нормални времена Испания е внасяла отъ чужбина почти 80% отъ количеството, необходимо за нуждитъ на копринената й индустрия.

Възможности за вносъ на български конопъ. Предвидъ на изчерпването на запаситъ отъ конопъ презъ време на войната, индустриалцитъ на конопени издѣлия, главно въ Каталония, сж настояли предъ правителството за бързото разрешение на вноса му отъ Италия и Югославия.

Независимо отъ това, производителитъ на цигарена хартия, специално тия отъ гр. Алкой, се интересували отъ отпадъци отъ конопъ, получени при манипулацията му, както и отъ негодни вече вжжета и др. конопени издѣлия. Специаленъ интересъ къмъ този артикулъ сж проявили фирмитъ: 1) Адолфъ Пфайферъ — Мадридъ и 2) Испано-португалската фирма Антонио Редондо.

Дървени материали. Започнатитъ бързи възстановителни и строителни работи въ Испания налагатъ вносъ на голѣми количества дървени материали. Откривали се възможности за вносъ на следнитъ материали: дървенъ материалъ на трупи отъ букъ, джбъ, орѣхъ, брѣстъ, габъръ и др.; букови ж. п. траверси; рѣзанъ или биченъ материалъ отъ букъ, джбъ и пр.; шперплагъ отъ букъ или др. дърво; фурнири отъ орѣхъ и др.; паркетни и паркетини — джбови, букови и цѣрови.

Липсата на дървенъ материалъ въ Испания ставала все по-чувствителна. Фабрицитъ и работилницитъ за мебели не можели да изпълнятъ и най-малката порчка, строежитъ въ разрушенитъ области вързѣли слабо, а транспортнитъ и амбалажни фирми се оплаквали отъ липса на материалъ.

Полша

Намалени автономни вносни мита. Съ наредба на министерството на финанситъ въ Полша, оповестена въ Полски държавенъ вестникъ № 63/426 отъ 19. VII. 1939 г., сж намалени автономнитъ вносни мита на следнитъ стоки:

изъ м. ст. 53 — ягоди прѣсни, неопакотвани, или въ всѣкаква опаковка, съ тегло надъ 40 кгр. на всѣки колетъ, за времето отъ 1 до 31 юлий 1939 г., съ 60% отъ автономното мито;

изъ м. ст. 58 т. 1 — зарзали прѣсни, отъ 1 до 31 юлий 1939 г., съ 25% отъ автономното мито;

изъ м. ст. 58 т. 2 — Праскови прѣсни, отъ 15 юлий до 15 септемврий 1939 г., съ 40% отъ автономното мито;

изъ м. ст. 58 т. 3 — Тикви: всѣки 100 кгр. ще се обмитватъ съ по 10 зл. отъ 1. VII. — 31. VIII. 1939 г., и съ по 16 зл. отъ 1 до 15. IX. 1939 г.

изъ м. ст. 236 т. 1 — Гроздовъ сокъ, безъ захаръ, съ 10% намаление отъ автономното мито;

изъ м. ст. 212 т. 2 — Растителни масла (течни при 15° С), изключая особено поименованитъ за индустриални цели, съдържащи подъ 45% свободни мастни киселини, безъ мито.

Франция

Контингенти за вносъ отъ България. Съгласно съобщението на Министерството на търговията, промишлеността и труда, на България сж опредѣлени следнитъ контингенти за вносъ въ Франция презъ третото тримесечие на текущата година: заклани птици — 30 квинтала; яйца въ черупки — 75 кв.; яйца въ черупки (по Стреза) — 300 кв.; сирене — 150 кв.; царевица на зърна — 5000 кв. и допълнително 12500 кв.; фасулъ — 1710 кв.; ябълки и круши — 310 кв.

Държавенъ вестникъ

Бр. 166 — Наредба за единично снабдяването на земеделскитъ стопани съ дребенъ земеделски инвентаръ. Опредѣля процедурата и условията, при които земеделскитъ стопани, направили порчка чрезъ околийскитъ агрономи при клоноветъ на Българската земеделска и кооперативна банка и имащи бърза и неотложна нужда отъ дребенъ земеделски инвентаръ, могатъ да бждатъ снабдени съ такъвъ, по тяхно желание, отъ наличнитъ количества въ складоветъ на банката, кооперативнитъ организации и частнитъ фирми.

Заповѣдъ № 3850, въ връзка частнитъ строежи въ градоветъ София, Пловдивъ, Стара Загора, Бургасъ, Варна, Шуменъ, Русе, Плѣвенъ, Търново, Враца, Видинъ, Габрово, Сливенъ, Ямболъ, Хасково, Казанлъкъ и Кърджалий. Въ допълнение на заповѣдъ № 2780 /д. в. 134 отъ т. г.), съ която се опредѣляше всички частни строежи въ гореизброенитъ градове да се извършатъ само отъ предприемачи, притежаващи свидетелства за предприемаческа правоспособностъ, съ заповѣдъ № 3850 на г. Министра на общественитъ сгради, пжтищата и благо-

устройството се пояснява, че това нареждане се отнася само до строежи, надхвърлящи по оценката на съответните технически власти сумата 200,000 лв. и то независимо от това, дали постройката се извършва направо от стопанина, по стопански начинъ, или чрезъ предприемачъ.

Бр. 168 — Постановление на Министерския съветъ № 1451, относно ценитъ, по-които Дирекцията за закупуване и износъ на зърнени храни ще прави покупките си презъ 1939 година, а именно: обикновена пшеница — 3.50 лв. кгр.; твърда пшеница — по 3.80 лв. кгр.; бѣла пшеница — по 3.50 лв. кгр.; ръжъ — по 3. — лв. кгр.

Покупките ще се извършватъ по условията на Наредба "А" — за закупуването, складирането и превозването на зърненитъ храни.

Постановление на Министерския съветъ № 1461, съ което се одобрява увеличението на основнитъ цени на Храноизноса за следнитъ пунктове: 1) за приемателнитъ пунктове въ Бургасъ, Варна, Сливенъ, Русе и Свищовъ — съ по 10 стотинки на кгр. обикновена пшеница, твърда пшеница и бѣла пшеница и съ по 8 стотинки на кгр. ръжъ; 2) за приемателнитъ пунктове въ Ломъ, Видинъ, Никополъ и Орѣхово — съ по 5 стотинки на кгр. обикновена, твърда и бѣла пшеница и съ по 4 стотинки на кгр. ръжъ.

Наредба "А" за закупуване, складиране и превозване на зърнени храни.

Наредба "Б" за продажба на зърненитъ храни.

Бр. 169 — Обявление № 11336 на Б. Н. Б. Съобщава се на Българскитъ вносители, които иматъ задължения къмъ кредитори отъ бивша Чехославия, сега протекторатътъ Бохемия и Моравия, породени до 1 априлъ 1938 г. отъ вносъ на стоки по редовенъ контингентъ или чрезъ компенсация, че могатъ да изплатятъ тѣзи задължения съ райхсмарки, при съотношение: една райхсмарка равна на 10 чехски крони. Желаящитъ да се издължатъ по такъвъ начинъ се замолватъ да отправятъ исканията си чрезъ съответнитъ клонове и агентури на Банката.

Бр. 171 — Заповѣдь № 3913, относно събирането на пжтния данѣкъ за годинитъ 1920-1934 и 1935-1938. Въ съгласие съ мнението на юридическия съветъ при Министерството на финанситъ, изказано въ връзка съ приложението на Закона за опрощаване на глоби, лихви и

неиздължения по разни закони, се нарежда: 1) пжтниятъ данѣкъ за 1920-1934, 1935-1938 години включително, както и такситъ върху превознитъ сръдства, да се събиратъ така, както сж били събирани и до сега; 2) глобитъ, наложени до 31 декемврий 1938 г. за нарушения, извършени до сжщата дата, се опрощаватъ както следва: до 5000 лв. — 100%; отъ 5000 до 20000 лв. — първитъ 5000 лв. напълно и 60% отъ остатъка, но при условие, остатъкътъ отъ 40% да се изплати до 31 октомврий 1939 г.

Бр. 172 — Окръжно № 12885 на Министерството на финанситъ. Дава се разпореждане на митницитъ, начиная отъ 4 августъ, по отношение на памучнитъ прежди, облагаеми по м. ст. 354 и и 355, да прилагатъ автономнитъ мита. Изключватъ се боядисанитъ и щампосани прежди по ст. 354, буква "В", пунктъ 3, кждето митото остава 120 лв. за 100 кгр., и боядисанитъ и щампосани прежди по ст. 355, буква "в", кждето митото се установява на 200 лв. за 100 кгр.

Наредба I—74 на Отдѣление за прежитъ данѣци. Подлежащитъ на облагане съ патентъ за периода 1940 и 1941 г. следва да подадатъ декларации отъ 1 до 30 септемврий т. г. включително. Подробности въ Държ. вестникъ.

Наредба "В" за търговията съ памукъ и памучно семе.

Бр. 174 — Заповѣдь № 2054 на г. министра на търговията. Отмѣнява се заповѣдь № 2014 отъ 25 юлий 1938 г. (Д. в-къ 166 отъ с. г.). относно нормировката на сухия бобъ.

Бр. 175 — Наредба II — 72а за събиране закѣснѣли данѣци и акцизъ и суми по изпълнителни дѣла отъ лицата, които продаватъ храни на Дирекцията за закупуване и износъ на зърнени храни.

Бр. 177 — Правилникъ за митнишкитъ посрѣдници.

Заповѣдь № 497 по Експортния институтъ, съ която: 1) лицата, които купуватъ стоки отъ производителитъ за износъ, се задължаватъ да издаватъ, веднага съ получаването на стоката, временни покупни бележки, по образца въ правилника за уредбата на търж. за плодове и зеленчуци; 2) законнитъ представителитъ на износителитъ се нарежда да бждатъ снабдени съ пълномощно по приложенъ образецъ; 3) физическитъ лица, които закупуватъ, манипулиратъ и подготвятъ стоки за износъ, независимо отъ горното, се задължаватъ да пред-

ставят, при поискване от контролните органи, преписи от издадените им разрешителни. Наложителна е справката с подробностите, поместени в Държавен вестник.

Бр. 180 — Десето допълнение на общата наредба по вноса и износа:

I. Износът на следните артикули да се допуска при 100% компенсация за страни с свободни валути, включително Белгия, Холандия и Франция: 1) метална пепел (месингова пепел); 2) бакелитов прах; 3) обработени агнешки кожи в вид на напа, гласе и велур.

II. Износът на цинкова пепел да се допуска за страни с свободни чужди валути, включително Белгия, Холандия и Франция, при 30% свободни за Б. н. б.

III. Износът на бои и лакове да се допуска при 10% свободни чуждестранни валути за Б. н. банка.

Бр. 183 — Наредба № II-87 за събиране закъснели данъци и акцизи и суми по изпълнителни дъла от лицата, които продават храни на дирекцията за закупуване и износ на зърнени храни.

Бр. 184 — Наредба за подпомагане на пострадалите от наводненията земеделски стопани в Севлиево, Търновска и Троянска околии.

Бр. 185 — Заповед № 2164 за определяне цената на гвоздеите. Съгласно IV-то постановление на Министерския съвет от 15 август 1939 год, цената на гвоздеите се определя както следва: гвозден № 42 и нагоре, франко вагон черноморска гара, вкл. амбалажа, до 9 лв. килограма, като върхцените за голмина запазват досегашните си размери.

Заповед № 2156 относно определяне цената на разните видове тельмъстно производство. Съгласно V-то постановление на Министерския съвет от 15 август т. г., продажните цени на разните видове тельмъстно производство, франко вагон най-близка черноморска гара, включително амбалажа, се определят както следва: желъзен тель, при база № 50, до 810 лв. кг.; поцинкован тель, при база № 50, до 970 лв. кг.; бакъросан тель, при база № 50, до 960 лв. кг.; горен тель, при база № 50, до 9 лв. кг.; бодлив тель (брuto за нето) до 980 лв. кг., като върхцените за дебелина запазват досегашните си размери.

Бр. 187 — XI. Допълнение на общата наредба по вноса и износа. Член 10 се изменя както следва: „По преценка на Б. н. банка, вносът и изплащането

на задължения към чужбина се разрешават:

I. За страни с свободни за арбитражиране девизи, с които не са сключени спогодби — срещу износ за тия страни, при максимум 75% девизи за отстъпване на Б. н. банка.

II. За всички останали страни — срещу износ на български произведения, подробно изброени в XI-то допълнение, с означение на % свободни девизи за отстъпване на банката. Износителят могат да продават на Б. н. банка всички девизи, добити от износ на стоки.

Прибавя се нов чл. 10 „а“, с следния текст: „Вземания от чужбина, произхождащи от комисиони, направени разноси за сметка на чуждестранни фирми, хонорари, помощи, наследства, авоари на временно пребиваващи в страната лица, спестявания на български градинари в чужбина, както и заплатите на чуждестранни мисии и легации и сумите за наеми и др. разноси, които последните получават, се отстъпват изцяло на Б. н. банка“.

Б. н. банка купува всички свободни за арбитражиране девизи, вкл. означените в чл. 10, т. т. I и II и чл. 10 „а“, с премия 35% и ги продава с същата премия, плюс 1/2% комисионна.

Разпореденията на настоящето допълнение не засягат разрешените вече компенсации, които ще се изпълняват по условията, по които са разрешени. Това значи, че в случая девизите за отстъпване на банката ще се изкупят по курса на Б. н. банка без премия.

По-големи подробности в Държавен вестник.

XII допълнение на общата наредба по вноса и износа. Прѣките покупки и продажби между частни физически и юридически лица на златни монети и на злато на кюлче се забраняват. Всички покупки и продажби ще се извършват само от Б. Н. Банка, за сметка на трети лица.

Б. н. банка купува златото с премия 35%, а го продава с същата премия, плюс 1/2% комисионна.

За нарушение разпоредбите на това допълнение, както и за даване невярни сведения на Б. н. банка от каквото и да е естество и форма, виновните се наказват по чл. 7, 7 „а“ и последующите от Закона за търговията с външни платежни средства.

Печатница „Изгръв“ — Варна